

حساب دیفرانسیل و انتگرال

و هندسه تحلیلی

(ویرایش چهاردهم)

جلد اول (قیمت اول)

Based on the original work by

GEORGE B. THOMAS, JR.
Massachusetts Institute of Technology

as revised by

JOEL HASS
University of California, Davis

CHRISTOPHER HEIL
Georgia Institute of Technology

MAURICE D. WEIR
Naval Postgraduate School

ترجمه

فرزین حاجی جمشیدی - مهرداد آزادی

عنوان و نام پدیدآور	: حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی / [نویسنده تحلیلی] [و دیگران] : ترجمه فرزین حاجی جمشیدی، مهرداد آزادی.
مشخصات نشر	: تهران : صفار، ۱۳۹۷ -
مشخصات ظاهري	: ج: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار(رنگی)؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک	: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۴۹-۶؛ ج. ۱، ق. ۲؛ ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۴۷-۲؛ ج. ۲، ق. ۱، ج. ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۴۸-۹؛ ج. ۲؛ ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۴۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Thomas' calculus, 14 th ed, 2018.
یادداشت	: نویسنده گان جورج ب. توماس، جوئل هاس، کریستوفر هیل، موریس د. ویر.
یادداشت	: کتاب حاضر بر اساس کتاب "حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی" اثر جورج ب. توماس است که در ویراستهای قبلی اثر اصلی توماس مولف است.
یادداشت	: مترجمین بخش دوم از جلد اول، فرزین حاجی جمشیدی و محمدعلی اسلامی خوزانی.
موضوع	: حسابان
موضوع	: Calculus
موضوع	: حساب دیفرانسیل
موضوع	: Differential calculus
موضوع	: حساب دیفرانسیل
موضوع	: Differential calculus
موضوع	: هندسه تحلیلی
موضوع	: Geometry, Analytic
شناسه افزوده	: توماس، جورج برینتون، ۱۹۱۴ - ۱۹۰۶ .
شناسه افزوده	: Thomas, George B. (George Brinton)
شناسه افزوده	: حاجی جمشیدی، فرزین، ۱۳۲۰ - ، مترجم
شناسه افزوده	: آزادی، مهرداد. مترجم
ردی بندی کنگره	: ۹۷۸-۳/۵۰۸۳-۷۹۱۳۹۷
ردی بندی دیوبی	: ۱۵/۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۴۴۲۲۸

فهرستنويسي پيش از انتشار: انتشارات صفار

نام کتاب	: حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی- ویرایش چهاردهم، ۲۰۱۸ (جلد اول قسمت اول)
مؤلفین	: جورج ب. توماس- جوئل هاس- کریستوفر هیل- موریس دی. ویر
مترجمین	: فرزین حاجی جمشیدی- مهرداد آزادی
ویرایش گر	: مهسا صدیقی نیا
طرح جلد	: فرهاد کمالی
حروفچینی	: معرفت
لیتوگرافی	: گنج شایگان ① ۵۵۴۰۲۱۸۴
چاپ متن	: گنج شایگان ② ۵۵۴۰۳۴۷۸
شمارگان	: شمارگان ۳۳۰ نسخه
نوبت چاپ	: پنجم- پاییز ۱۴۰۲
قیمت	: ۳۶۰۰۰ ریال
ناشر	: انتشارات صفار
مرکز پخش	: خیابان انقلاب- روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران- بازارچه کتاب- طبقه زیرین
	: انتشارات اشراقی ③ ۶۶۹۷۰۹۹۲ تلفن: ۶۶۴۰۸۴۸۷
	: پخش کتاب بینش ④ ۶۶۴۹۶۲۹۹
	: کتابفروشی صفا ⑤ ۶۶۹۷۸۸۴۶

SMS

۳۰۰۰۵۳۵۱

www.saffarpublishing.ir

ISBN 978-964-388-546-5

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۴۶-۵

www.Eshraghipub.com

ISBN 978-964-388-549-6

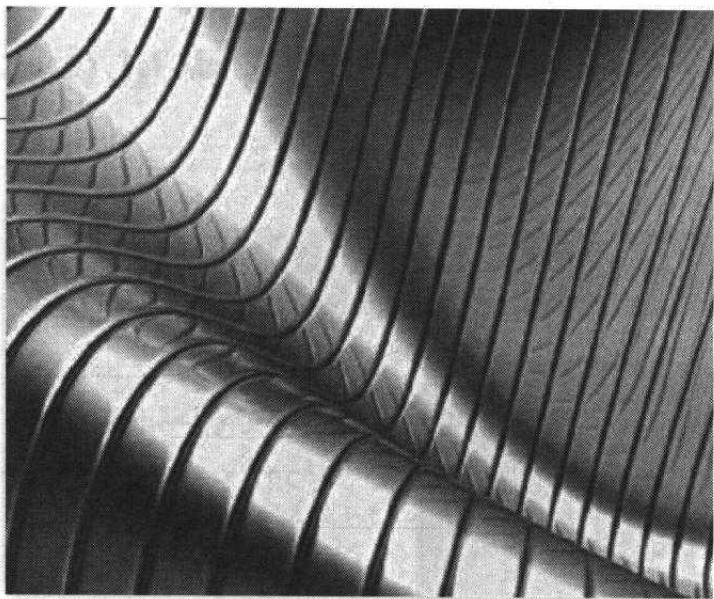
شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۳۸۸-۵۴۹-۶

Email: saffar_publishing@yahoo.com

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)

نشر، یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مدیریت واحد تولید انتشارات صفار: ۰۹۱۲-۱۰۷۳۰۰۳

مقدمه

ویرایش چهاردهم کتاب حساب دیفرانسیل و انتگرال توماس، برداشتی مدرن از حسابان را با گسترش درک مفهومی از ایده‌های مهم ریاضی ارائه می‌دهد. این کتاب دنباله‌ای از مباحث حسابان را که معمولاً دانشجویان در چند نیمسال تحصیلی خود نیاز دارند پشتیبانی می‌کند.

توضیحات شهودی دقیق، مثال‌های منتخب فکورانه، نمودارهای عالی و مجموعه‌ای کامل از تمرین‌ها و مسائل شالوده این کتاب را تشکیل می‌دهند. در این ویرایش سعی کرده‌ایم که بهسازی کتاب را در هر دو مسیر آماده‌سازی آن برای اهداف امروزه دانشجویان و کاربردهای آن در جهان متغیر کنونی ادامه دهیم. بسیاری از دانشجویان تحت تأثیر حسابان دوره دبیرستان هستند. برخی دیگر آن‌ها با تجربه موفق خود در گذراندن این دروس در کالج مقایسه می‌کنند. به هر حال نتیجه مهارت در کسب توانایی برای محاسبات و بی‌توجهی به شکاف‌های بینایی‌دین در جبر و هندسه همراه با درک ضعیف از مفاهیم مباحث حسابان بوده است.

هدف ما در این کتاب برآورده کردن نیازهای جمعیت رو به افزایش پژوهش‌گران و علاقمندان به مباحث حسابان است.

ما به دقت مباحث مروری کافی (در کتاب و پیوست‌ها)، جواب‌هایی با ذکر کامل جزئیات و مثال‌ها و تمرین‌های گوناگون را فراهم کرده‌ایم تا درک کاملی برای دانشجویان در کلیه سطوح فراهم سازیم. در کتاب مطالب فراوانی در جهت حمایت از بالندگی تفکر ریاضی، بسیار فراتر از فقط حفظ فرمول‌ها و روش‌ها ارائه شده است. ما چگونگی تعمیم مفاهیم کلیدی ریاضی را وقتی برای اولین بار معرفی می‌شوند نشان می‌دهیم.

پیوست‌ها در کلیه جهات، سعی دارند مفاهیم جدید را با مفاهیمی که قبلاً مطالعه شده‌اند پیوند دهند. پس از مطالعه حساب دیفرانسیل و انتگرال توماس حل مسائل و توانایی‌های استدلالی ما در بسیاری از جنبه‌های گوناگون زندگی گسترش می‌یابد.

تسلط بر این مطالب زیبا و خلاقانه همراه با بسیاری کاربردهای مهم در میدان‌های گوناگون، پاداشی است که بدست می‌آوریم. هدیه اصلی مطالعه حسابان، توانایی ما در تفکر منطقی و دقیق، درک آنچه که تعریف شده، آنچه که فرض شده و آنچه استنتاج شده و یادگیری چگونگی تفکر عقلایی و تعمیم منطقی مسائل است.

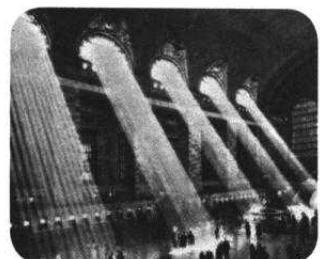
هدف ما در این کتاب پشتیبانی این اهداف بوده است.

فهرست مطالب

جلد اول (قسمت اول)

۱ مقدمه

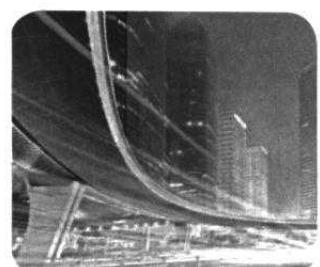
۱ توابع

۱۳	۱-۱ توابع و نمودار آنها
۲۵	۱-۲ ترکیب توابع؛ انتقال و مقیاس‌بندی نمودارها
۳۲	۱-۳ توابع مثلثاتی
۴۰	۱-۴ ترسیم با نرم‌افزار
۴۳	سوالات مروری
۴۴	تمرین‌های عملی
۴۶	تمرین‌های اضافی و پیشرفتی

حدود و پیوستگی

۲

۴۹	۲-۱ حدود و پیوستگی
۵۴	۲-۲ حد تابع و قوانین حد
۶۴	۲-۳ تعریف دقیق حد
۷۳	۲-۴ حدود یک طرفه
۸۰	۲-۵ پیوستگی
۹۰	۲-۶ حدود شامل بی‌نهایت، مجانب‌های نمودار
۱۰۲	سوالات مروری
۱۰۳	تمرین‌های عملی
۱۰۵	تمرین‌های اضافی و پیشرفتی

مشتقات

۳

۱۰۹	۳-۱ مماس‌ها و مشتق در یک نقطه
۱۱۳	۳-۲ مشتق به عنوان یک تابع
۱۲۱	۳-۳ قوانین مشتق‌گیری
۱۲۹	۳-۴ مشتق به عنوان آهنگ تغییر
۱۳۹	۳-۵ مشتقات توابع مثلثاتی
۱۴۵	۳-۶ قانون زنجیره‌ای
۱۵۱	۳-۷ مشتق‌گیری ضمنی
۱۵۷	۳-۸ نسبت‌های وابسته
۱۶۰	۳-۹ خطی‌سازی و دیفرانسیل